

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

З В І Т

**ректора Сумського національного
аграрного університету
за 2022 рік**

Суми – 2022

Зміст

1. ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА РІВНІ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТИВ ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	3
2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ	13
3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	17
4. ВИХОВНА, КУЛЬТУРНО-МАСОВА ТА СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА.....	19
5. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ГОСПОДАРСЬКИЙ СТАН УНІВЕРСИТЕТУ ...	22
6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ	31
7. ДОДЕРЖАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УНІВЕРСИТЕТІ .	33
8. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	34

Відповідно до умов контракту, Статуту університету, ст. 34 Закону України «Про вищу освіту» протягом 2022 року ректор здійснював безпосереднє управління діяльністю університету та його структурних підрозділів.

У межах наданих повноважень вирішував поточні та перспективні питання діяльності університету, забезпечував стабільність його фінансового стану, супроводжував використання і підтримання у відповідному стані закріпленого державного майна, охорону праці, дотримання законності і правопорядку.

Забезпечував проведення комплексних заходів щодо неухильного дотримання чинного законодавства, виконання нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України і рішень колегіальних органів університету.

Відповідно до завдань університету, чинного законодавства, Статуту і контракту організував навчально-виховну, науково-дослідну, міжнародну, виробничо-господарську та соціально-побутову діяльність.

1. ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА РІВНІ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ

1.1. Підготовка спеціалістів відповідного рівня кваліфікації. Ліцензування та акредитація.

У 2022 році планові зобов'язання університету з питань ліцензування та акредитації було виконано (п.6.4) Контракту).

На початку року проведено акредитаційну експертизу підготовки фахівців за однією освітньо-професійною програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», та двома освітньо-науковими програмами за третім (доктор філософії) рівнем вищої освіти: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та 101 «Екологія».

За іншими ОП після початку повномасштабного вторгнення військових рф в Україну МОН та НАЗЯВО прийнято рішення щодо продовження терміну дії сертифікатів про акредитацію або про умовну (відкладену) акредитацію ОП на підставі п. 2 Постанови КМУ від 16.03.2022 р. № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану».

У відокремлених структурних підрозділах – фахових коледжах СНАУ – здійснено значну роботу з ліцензування нових спеціальностей, які користуються попитом серед абітурієнтів СНАУ, за рівнем освіти «фаховий молодший бакалавр»:

- Глухівський агротехнічний фаховий коледж (205 «Лісове господарство»),
- Охтирський фаховий коледж (201 «Агрономія»),
- Сумський фаховий коледж (075 «Маркетинг», 101 «Екологія», 232 «Соціальне забезпечення», 242 «Туризм»),

а також робітничих спеціальностей за першим (початковим) рівнем – професійно-технічне навчання:

- Глухівський агротехнічний фаховий коледж (7122 «Муляр», 7212 «Електрозварник ручного зварювання», 7233 «Слюсар з ремонту с/г машин та устаткування», 7241 «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування»).

1.2. Розвиток освітнього процесу.

Сумський національний аграрний університет у 2022 році здійснював підготовку та перепідготовку за денною, заочно-дистанційною формами навчання (освітніми ступенями бакалавра, магістра, доктора філософії) за 28 спеціальностями (34 освітньо-професійними програмами) (технологічними, інженерними, економічними та юридичними), які комплексно забезпечували потреби економіки Сумської області і України (п.6.1) Контракту).

Контингент студентів

Станом на 1 листопада 2022 року в Сумському НАУ навчається 10 757 студентів, з яких:

- за денною формою навчання – 4777 осіб, серед яких 154 іноземні студенти;

- за заочною формою навчання – 1 896 особи, серед яких 60 іноземних студентів;

- у коледжах СНАУ навчається - 4084 особи, зокрема:

ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж СНАУ» - 1297;

ВСП «Маловисторопський фаховий коледж СНАУ» – 659;

ВСП «Путивльський фаховий коледж СНАУ» – 547;

ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» - 688;

ВСП «Роменський фаховий коледж СНАУ» – 478;

ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ» – 415.

Кадрове забезпечення

Освітній та науково-дослідний процеси забезпечують 474 педагогічні та науково-педагогічні працівники. На 43 кафедрах Сумського НАУ працює 408 науково-педагогічних працівників, з яких 83 – доктори наук і професори, 219 – доценти, 261 – кандидати наук; якісний склад НПП за рік покращився на 15%. У колективі працюють: академік НААНУ, академік Академії економічних наук, академік транспортної Академії будівництва, 4 члени-кореспонденти інженерної АНУ, 3 заслужені працівники народної освіти, 2 заслужені працівники ветеринарної медицини, 2 заслужені діячі науки і техніки України, заслужений будівельник України, заслужений юрист України, заслужений працівник сільського господарства України, лауреат державної премії, інші висококваліфіковані викладачі.

У коледжах СНАУ працюють 316 педагогічних та 15 науково-педагогічних працівників, кандидатів наук.

В університеті приділяється значна увага мовній підготовці науково-педагогічних працівників, серед яких 201 викладач має сертифікат B2. Кафедра іноземних мов СНАУ має ліцензію на проведення міжнародних іспитів з англійської мови за тестом Pearson Test of English (PTE).

Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти

Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості є одним із пріоритетів розвитку університету. Відповідно до Стратегії СНАУ на 2021-2025 рр. затверджено план розвитку системи внутрішнього забезпечення якості освіти на період реалізації стратегії. Протягом 2022 року реалізовано низку завдань, зокрема:

1. Удосконалено підходи до оцінювання, зокрема унормовано процедури формативного та сумативного оцінювання студентів.

2. Відповідно до рішення Ради із забезпечення якості вперше реалізовано опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо якості викладання та механізму вибору дисциплін вільного вибору.

3. Удосконалено анкету щодо якості викладання навчальних дисциплін через доповнення її пунктами, що містять питання навчання здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану.

4. Для забезпечення якісної підготовки студентів додаткового набору визначено порядок, терміни, процедури запису та особливості формування груп вивчення дисциплін вільного вибору.

5. Для визначення вимог до змісту, структури, обсягу кваліфікаційних робіт студентів, що виконуються у СНАУ, а також визначення порядку підготовки кваліфікаційних робіт (для здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра), порядку їх оцінювання та організаційного супроводу розроблено та затверджено Положення про кваліфікаційні роботи в Сумському національному аграрному університеті.

6. Удосконалено механізм підготовки до акредитації та запровадження нових освітніх програм.

7. Для забезпечення якості підготовки студентів, надання їм максимальної підтримки, створення умов для досягнення ними програмних результатів навчання та створення інформаційної бази для підготовки відомостей самооцінювання освітніх програм під час акредитації розроблено та затверджено перспективний план оновлення навчально-методичного забезпечення на п'ятирічний період.

8. Для виконання процедур внутрішнього забезпечення якості освіти та дотримання критеріїв, за якими відбувається оцінювання освітніх програм під час акредитації, затверджено графіки проведення лекцій/семінарів на 2022-2023 н.р. закордонними викладачами. Зокрема, в першому семестрі поточного навчального року проведено 8 лекцій.

9. Організовано і проведено семінар щодо дотримання академічної доброчесності спільно з НАЗЯВО: "Академічна доброчесність у ЗВО: виклики сьогодення та передові практики" (23.05.2022).

10. Розроблено мобільний додаток E-Snau, що забезпечує своєчасне надання інформації про роботу університету та послуги, які надаються в ньому.

1.3. Профорієнтаційна робота - співпраця із загальноосвітніми закладами.

З метою подальшого розвитку співпраці та поглиблення взаємодії між Сумським національним аграрним університетом та закладами загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в питаннях запровадження компетентнісного підходу в організації навчального процесу, створення умов для творчого саморозвитку учнів та студентів, їх професійного самовизначення, ознайомлення з перспективами отримання спеціальностей, за якими проводить підготовку Сумський НАУ, та на виконання завдань Концепції профорієнтаційної роботи у 2022 році проведено низку заходів:

Для працівників закладів освіти:

- консультування керівників шкіл та працівників харчоблоків із питань організації безпечного харчування учнів у шкільних їдальнях та впровадження НАССР в умовах шкільних харчоблоків;

- семінари-навчання на базі університету для вчителів із питань впровадження в навчальний процес сучасних технологій;

Для учнів та студентів закладів освіти:

- запроваджено онлайн-курс «Змоделюй своє майбутнє!» для допомоги у свідомому виборі професії (залучено близько 1200 осіб);

- проведено фестиваль профорієнтаційних квестів «Крок у майбутнє зі СНАУ» для студентів коледжів, професійно-технічних навчальних закладів та школярів;

- залучено старшокласників до заходів під час проведення «Тижня факультету» для допомоги у свідомому виборі спеціальностей;

- проведено онлайн-зустрічі з випускниками шкіл та їх батьками, а також індивідуальні консультації для них;

- проведено онлайн-зустрічі з випускниками шкіл та батьками з особливо небезпечних територій щодо особливостей вступу 2022;

- проведено низку профорієнтаційних заходів, спрямованих на професійне самовизначення старшокласників: «День СНАУ в школі», «День СНАУ в районі», Дні відкритих дверей СНАУ, Дні відкритих дверей факультетів, акції «День довкілля», майстер-класи, екскурсії;

- залучено до науково-навчальної діяльності учнів шкіл через проведення різнопланових конкурсів, олімпіад, квестів, тренінгів, екскурсій;

- проведено Всеукраїнську учнівську предметну Олімпіаду СНАУ з метою залучення до навчання мотивованої молоді;

- проведено гостьові лекції для учнів 9-11 класів Сумської області.

З метою підвищення економічної грамотності старшокласників та популяризації спеціальностей проведено лекції на теми: управління інноваційними фінансовими інструментами: крипторинки проти фінансового ринку FOREX; фінанси – частина нашого життя; маркетинг – дзеркало

успіху; принципи роботи "CASHBACK"; основи фінансової грамотності; інфляція в Україні: чому зростають ціни?; нейромаркетинг як напрямок маркетингу; психологія підприємницького мислення; розвиток молодіжного підприємництва.

Для популяризації здорового харчування та вивчення гастрономічної спадщини України проведено лекції викладачами факультету харчових технологій: сучасні тенденції в галузі харчування та гостинності; кулінарна візитна картка твого регіону; якість та безпечність продуктів харчування. Легко і просто перевіряємо самостійно; популяризація української культури через призму гастрономічного туризму; тарілка здорового харчування;

Для зацікавлення старшокласників у вивченні точних наук проведено лекції: 3D моделювання та інженерна графіка; моделювання транспортних процесів; сучасні IT-технології візуалізації даних та мультимедіа; сучасні IT професії. Ким я можу бути в IT?

Для любителів домашніх тварин: лекція про гуманне поводження з тваринами; кінологія сьогодні - робота для молодих, терплячих і талановитих.

Інтерактивні ігри, вікторини та тренінги: гра-вікторина «Обліковець-ерудит»; інтерактивна гра «Я майбутній представник державної влади»; інтелектуально-правовий квіз "Intellectually legal Quiz"(англ. мовою); вікторина: «Все про IT»; тренінг "Твоє майбутнє в юридичній сфері"; пізнавально-розважальна гра «Подорож країною «Фізика».

З метою формування соціально-активної особистості проведено засідання Школи лідера для представників учнівського самоврядування шкіл м. Суми та «Круглий стіл» для представників Сумської обласної ради старшокласників.

Під патронатом ректора Сумського НАУ та за підтримки Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації започатковано обласний багатожанровий фестиваль-конкурс мистецтв за напрямом національно-патріотичного виховання «Осінь палітра талантів Сумщини».

У зв'язку з воєнним станом більшість заходів проводилася в онлайн форматі.

1.4. Вступна кампанія - набір студентів 2022 року.

У 2022 році до Сумського НАУ було зараховано всього (без урахування вступників іноземців) - 3421 студент, що на 1749 осіб більше порівняно із 2021 роком. На денну форму навчання зараховано – 2589 осіб (+1532 порівняно з 2021 роком), на заочну форму навчання зараховано – 832 (+ 217 порівняно з 2021 роком) особи (п.6.3) Контракту).

Необхідно зазначити, що збільшення набору відбулося:

- за ОС магістр у зв'язку із спрощенням алгоритму вступу, скасуванням обов'язкового ЄВІ та можливістю вступу на комерційну форму на некон'юнктурні спеціальності лише на підставі мотиваційного листа;
- за ОС бакалавр (магістр) після ПЗСО у зв'язку із скасуванням ЗНО і впровадженням НМТ. При цьому прохідний бал (який надавав можливість

отримати позитивний результат 100 балів) дорівнював 1, тому майже не було вступників, які не склали НМТ. Також позитивну роль відіграла можливість вступу на комерційній основі на некон'юнктурні спеціальності лише на підставі мотиваційного листа;

- за рахунок того, що Порядком прийому було передбачено декілька етапів подачі заяв та документів від вступників. У 2022 році проведено 7 етапів вступної кампанії.

На денну форму навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра всього зараховано 1324 (у 2021 - 761) вступники. Із загальної кількості на місця державного замовлення зараховано 533 (у 2021 - 493) особи або 40,25% (у 2021 – 64,8%).

За умовами комерційного договору на здобуття ступеня бакалавра до Сумського НАУ був зарахований 901 вступник (у 2021 - 268) або 68,05 % (у 2021 – 35,2%).

Найбільший конкурс на місця державного замовлення був зафіксований на спеціальності: Право – 18,6 (у 2021 – 21,4); Менеджмент – 14 (2021 – 25); Маркетинг – 13,4 (у 2021 – 27,8); Транспортні технології – 8,8 (2021 – 4,7).

У 2022 році були надані рекомендації щодо зарахування на бюджетні місця в повному обсязі станом на перший день їх оголошення (100% виконання держзамовлення) на 17 спеціальностей денної форми навчання ОС бакалавр (магістр ветеринарного спрямування) після ПЗСО: Інформаційні системи та технології; Архітектура та містобудування; Біотехнології та біоінженерія; Харчові технології; Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; Будівництво та цивільна інженерія; Екологія; Геодезія та землеустрій; Агрономія; Захист рослин; ТВППТ; Лісове господарство; Садово-паркове господарство; Ветеринарна медицина; Ветеринарна санітарія та гігієна; Агроінженерія та Транспортні технології, у 2021 році на 9 спеціальностей – Інформаційні системи та технології; Архітектура та містобудування; Агрономія; Захист рослин; ТВППТ; Лісове господарство; Садово-паркове господарство; Біотехнології та біоінженерія та Агроінженерія. Відповідно у 2023 рік на ці 17 спеціальностей університет зможе отримати більше бюджетних місць від держави (згідно з Порядком прийому 105% від обсягу бюджетних місць 2022 року).

Обсяг державного замовлення виконано більше ніж на 50% за спеціальностями: Право; Економіка; Фінанси, банківська справа та страхування; Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Менеджмент; Туризм та Готельно-ресторанна справа (у 2021- Право; Будівництво та цивільна інженерія та Геодезія та землеустрій).

Обсяг державного замовлення виконано до 50% за спеціальностями: Облік і оподаткування; Маркетинг та Міжнародне право (у 2021 - Харчові технології; Екологія; Фінанси, банківська справа та страхування; Облік і оподаткування; Туризм; Ветеринарна медицина; Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза і Транспортні технології).

У 2022 році не було спеціальностей, на яких не заповнено жодного місця державного замовлення, у 2021 році - Міжнародне право; Економіка; Менеджмент; Маркетинг; Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Оцінюючи якісний склад вступників на бюджетні місця, необхідно зазначити, що конкурсний бал зарахованих на 1 курс ОС бакалавр денної форми навчання після ПЗСО коливається за спеціальностями, але здебільшого він достатньо високий:

Спеціальність	Мінімальний конкурсний бал
051 Економіка	192,00
072 Фінанси, банківська справа та страхування	186,66
073 Менеджмент	189,07
081 Право	200,00
101 Екологія	145,68
126 Інформаційні системи та технології	174,30
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	162,40
162 Біотехнології та біоінженерія	151,30
181 Харчові технології	156,29
191 Архітектура та містобудування	195,81
192 Будівництво та цивільна інженерія	152,47
193 Геодезія та землеустрій	150,34
201 Агронімія	161,53
202 Захист і карантин рослин	158,25
204 ТВППТ	150,61
205 Лісове господарство	156,94
206 Садово-паркове господарство	162,07
208 Агроінженерія	149,74
211 Ветеринарна медицина (магістри)	151,94
212 Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза	150,50
242 Туризм	185,97
275 Транспортні технології	166,55

У 2022 році за скороченим терміном навчання на денну форму навчання зараховано 484 особи (у 2021 – 321), із них 119 (у 2021 - 6) зараховані на поповнення груп із нормативним терміном навчання. Вступники на базі ОС «Молодший спеціаліст» за структурою становлять: 324 – 50,2% (у 2021 - 243 (49,9 %)) - випускники коледжів СНАУ, 321 – 49,8% (2021 - 244 (50,1 %)) – випускники з інших коледжів та технікумів. Із зазначеної категорії вступили на навчання за кошти бюджетного фінансування – 219 студентів (у 2021 - 223), за комерційними угодами – 147 (у 2021 - 92).

Зменшення у 2022 році кількості вступників, які зараховані на місця бюджетного фінансування, відбулося в результаті запровадження у 2022 році «широкого конкурсу» для вступників на скорочений термін навчання.

На денну форму навчання для здобуття ступеня магістра всього зараховано 1265 осіб (у 2021 – 296). На місця державного замовлення було

зараховано 444 вступники (у 2021 - 240), а за комерційними угодами – 821 (у 2021 - 56).

На всі спеціальності за скороченим терміном навчання ОС бакалавр та на ОС магістр обсяги державного замовлення (після коригування) виконані на 100%.

На заочну форму навчання зараховано 833 вступники (у 2021 - 615), із них на освітній ступінь бакалавра зараховано 374 особи (у 2021 - 233), із них на місця державного замовлення – 165 осіб (у 2021 - 68). На здобуття ступеня магістра зараховано 459 осіб (у 2021 - 382), із них на місця державного замовлення – 82 особи (у 2021 - 33).

Щодо вступників-іноземців, то у 2022 році зараховано 33 вступники (у 2021 – 121):

- денна форма ОС магістр – 29 (у 2021 - 64), ОС бакалавр 1 (у 2021 - 48);

- заочна форма ОС магістр – 0 (у 2021 - 1), ОС бакалавр 3 (у 2021 - 8).

Усі вступники іноземці були зараховані через дистанційну форму складання вступних іспитів у співпраці з нашими партнерськими організаціями, з якими укладено угоди (Європейський агрофізичний інститут міста Сінсян, провінції Хенань Китайської Народної Республіки; коледж Танчжоу, Китайської Народної Республіки; Мовний центр університету Стамбулу, Туреччина; Студентська Академія Баку, Азербайджан).

1.5. Післядипломна освіта - підвищення кваліфікації та дорадництво

За звітній 2022 рік Центр підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення керівних працівників і спеціалістів (далі – Центр) провів навчання на курсах підвищення кваліфікації працівників та спеціалістів за такими напрямками (п.6.2) Контракту):

- підвищення кваліфікації завідувачів дільничних лікарень та дільниць ветеринарної медицини і лікарів ветеринарної медицини районних та міських державних, приватних лікарень ветеринарної медицини – 15 осіб;

- підвищення кваліфікації лікарів ветеринарної медицини – бактеріологи, мікробіологи – осіб,

- підвищення кваліфікації лікарів ветеринарної медицини за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» (завідувачі та лікарі лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на ринках) – 10 осіб.

Згідно з наказом Національного агентства України з питань державної служби № 102-22 від 24.10.2022 року погоджено загальні короткострокові програми підвищення кваліфікації державних службовців за напрямками:

- «Робота в команді, комунікація та взаємодія»,

- «Управління змінами у професійній діяльності публічного службовця»,

- «Сучасні підходи до управління змінами в органах державної влади»,

- «Лідерство в публічному управлінні»,

- «Цифрова грамотність в органах державної влади»,

- «Інформаційна безпека в органах державної влади».

За вищевказаними програмами у 2022 році було здійснено навчання 341 державного службовця, серед них працівники Регіонального Сервісного центру ГСЦ МВС в Сумській області, Сумського апеляційного суду, Зарічного районного суду м. Суми, Управління Державного агентства меліорації та рибного господарства в Сумській області та інших установ.

Окрім цього, у Центрі підвищення кваліфікації за звітній період були організовані і проведені спеціалізовані курси навчання кінологів за напрямками підготовки:

- «Заводчик-кінолог» – 86 осіб (навчання за дистанційною формою);
- «Інструктор-кінолог» – 105 осіб (навчання за дистанційною формою);
- «Експерт-кінолог» – 35 осіб (навчання за дистанційною формою);
- «Перекладач-помічник експерта з екстер'єру» – 5 осіб (навчання за дистанційною формою).

За 2022 рік пройшли навчання і підвищили кваліфікацію всього 607 осіб.

Сумський національний аграрний університет є учасником пілотного проєкту з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 15.10.2019 № 1296. За підсумками 2022 року у Сумському НАУ за дуальною формою здобуття освіти навчання здійснюється за такими спеціальностями, як 201 Агроніомія, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 211 Ветеринарна медицина, 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, 181 Харчові технології та 073 Менеджмент – 42 здобувача.

На базі Сумського НАУ в поточному звітному році в межах реалізації пілотного проєкту із запровадження дуальної форми здобуття освіти (ДФЗО) було організовано та проведено заходи, які спрямовані на популяризацію та розвиток ДФЗО, зокрема:

- серія організаційних зустрічей із здобувачами освіти, учасниками проєкту для поширення інформації щодо особливостей ДФЗО;
- робочі онлайн-зустрічі представників ПрАТ «МХП» зі здобувачами освіти та директорами Глухівського, Роменського, Охтирського фахових коледжів Сумського НАУ з метою поглиблення співпраці структурних підрозділів Сумського НАУ;
- засідання тематичного студентського клубу за темами: «Права та обов'язки здобувача», «Як обрати підприємство?», що сприяло обміну досвідом координаторів і кураторів із різних закладів освіти та вирішенню проблемних питань.

23 листопада 2022 року Сумський НАУ брав участь у Міжнародній науково-практичній конференції «ДФЗО: успіхи та проблеми третього року запровадження пілотного проєкту у закладах фахової передвищої та вищої освіти України», де представив власний досвід впровадження ДФЗО.

1.6. Розвиток матеріально-технічної бази освітнього процесу

У 2022 році значну увагу було приділено створенню комфортних умов проживання для студентів. Зроблено капітальний ремонт 25 секцій у гуртожитках: 14 секцій у гуртожитку № 1 за рахунок благодійної допомоги із Швейцарії та 11 секцій у гуртожитках № 1-№ 4 за рахунок факультетів. Крім того, у гуртожитках замінено ліжка і матраци.

На факультеті економіки і менеджменту зроблено капітальний ремонт 3 аудиторій:

208 е – Бізнес - хаб кафедри маркетингу та логістики;

209 е – науково-навчальна лабораторія маркетингових досліджень та аналітики;

210 е – науково-навчальна лабораторія кафедри маркетингу та логістики.

На факультеті агротехнологій та природокористування розпочато ремонт будинку фермера, проведено відновлення, реконструкцію та модернізацію тепличного комплексу, для перекриття теплиці були використані альтернативні матеріали.

Протягом року було розширено навчально-науковий сад, висаджено нові рослини (лікарські рослини, мигдаль, фісташка, інжир, лохина), зроблено систему зрошення. Навчально-наукову лабораторію укомплектовано новими приладами.

На факультеті ветеринарної медицини відремонтовано та оснащено 3 лабораторії: 70 в – лабораторія вірусології, 77 в – спейс-офіс компанії «Бровафарма», 78 в – лабораторія цитології, а також відремонтовано коридори другого поверху.

В умовах воєнного стану найголовнішим є створення безпечних умов перебування студентів та співробітників. З огляду на це в університеті обладнано 6 сертифікованих найпростіших укриттів: 5 укриттів на 150 місць і одне у другому гуртожитку на 400 місць.

Усі укриття обладнані стільцями, лавками, матрацами (нових по 60 у кожному і 100 в 2 гуртожитку).

Wi-Fi підключений у головному корпусі (права частина) і у 2 гуртожитку. Бутильована вода, стаканчики, аптечки, вогнегасники всі заправлені, пожежні щити є в кожному укритті.

Генератори для аварійного освітлення підключені в усіх укриттях, запас палива є на 10 днів.

У кожному сховищі є подовжувачі для зарядки телефонів і підігрівання води.

Відповідальні закріплені за кожним укриттям, висять таблички з їх контактами.

З працівниками охорони проведені навчальні інструктажі щодо підключення генераторів.

Укриття перевірені комісіями із залученням працівників ДСНС України і мають відповідні оцінки щодо можливості їх використання.

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

У 2022 році науково-дослідна робота виконувалася згідно із затвердженим тематичним планом Міністерства освіти і науки України, на замовлення стейкхолдерів та в межах ініціативних тематик кафедр.

У 2022 році в рамках виграного конкурсу МОН науковці університету виконували 5 наукових проєктів:

- «Методологія формування мікропопуляцій худоби з унікальними продуктивними властивостями за використання селекційних, генетичних та біотехнологічних методів». Науковий керівник – д.с.г.н., проф. В.І.Ладика. Термін виконання 2020-2022 рр.

- «Науково-обґрунтована концепція профілактики епідеміологічно-значимих бактеріальних хвороб тварин на основі використання інноваційних технологій» (300 тис. грн.). Науковий керівник – д.вет.н., проф. Т.І.Фотіна. Термін виконання 2021-2022 рр.

- «Наукове обґрунтування агротехнологічних та економічних параметрів вирощування та зберігання продукції рослинництва в органічному виробництві». Науковий керівник – к.с.-г.н., доц. А.О. Бутенко. Термін виконання 2021-2022 рр.

- «Управління конкурентоспроможністю підприємств на засадах інноваційного маркетингу». Науковий керівник – д.е.н., проф. Ю.І.Данько. Термін виконання – 2019-2021 рр.

- «Соціально-етичний маркетинг як інструмент забезпечення сталого розвитку». Науковий керівник – к.е.н., доц. Є.О.Голишева. Термін виконання – 2020-2022 рр.

Загальна сума фінансування наукових проєктів Міністерством освіти і науки України у 2022 році становила 2 601,8 тис. грн.

Базове фінансування на виконання перспективного плану розвитку наукових напрямів «Аграрні науки та ветеринарія» і «Технічні науки» у 2022 році становило 99,7 тис. грн

Державне замовлення «Розроблення технологій комплексної переробки рослинної сировини на харчові продукти». Науковий керівник – к.т.н., доц. М.М. Самілик. Термін виконання – 2022-2023 рр. Сума фінансування у 2022 році становила 902,4 тис. грн.

У 2022 році тривала робота за чотирма проєктами Erasmus+.

Проєкт Erasmus+ Жана Моне «Продуктування та поширення ідей циркулярної економіки відповідно до Плану дій ЄС» (АСЕТ&I) » № 620966-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-PROJECT (Грантова Угода № – 620966). Термін дії – 4.11.2020 – 3.11.2022. Керівник проєкту – к.е.н., доц. Т.І. Шевченко

Проєкт Erasmus+ Жана Моне “Кліматичне лідерство ЄС” (EUCLed) №620031-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Термін дії – 01.09.2020 – 31.08.2023. Керівник проєкту – к.т.н., доц. О. С. Мельник.

Проєкт Erasmus+ Жана Моне модуль «Передова практика ЄС щодо оцінки життєвого циклу, соціального, екологічного обліку та звітності щодо

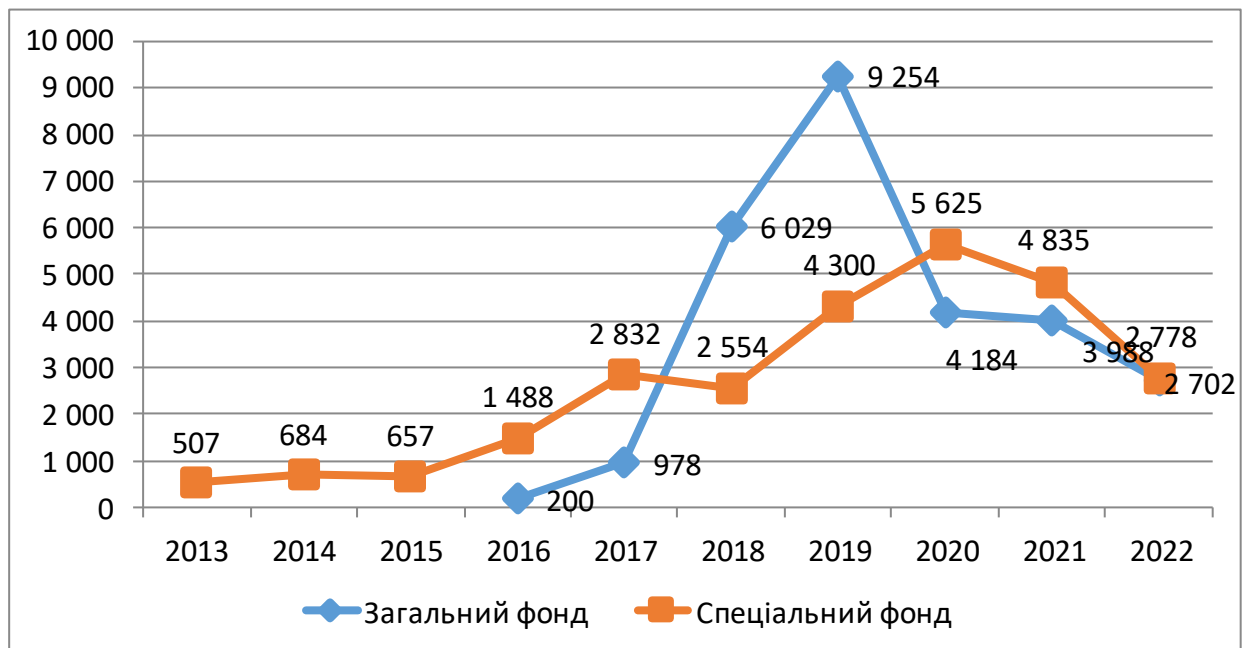
сталого розвитку» 101047667-ERASMUS-JMO-2021-MODULE (Грантова угода № 101047667). Термін дії проекту 01 лютого 2022 – 31 січня 2025 року. Керівник проекту – к.е.н., доцент О.В. Пасько

Проект ERASMUS + КА 2 СВНЕ «Інтеграція та адаптація іноземних студентів» (INTERADIS) № 619451-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-SVNE-JP. Термін дії: з 15.11.2020 по 14.11.2023 . Керівник проекту – д.е.н., проф. Данько Ю.І.

У 2022 році за результатами відбору по проектам Erasmus+ СНАУ отримав чотири нових проекти типу Jean Monnet module (<https://jm.snau.edu.ua/>), а також два нових проекти типу Erasmus+ КА2 СВНЕ, спрямованих на розвиток потенціалу вищої освіти. Загальна сума фінансування цих проектів з боку Європейської Союзу становить більше 310 тис. євро за три роки. Проекти року відбору 2022 почали виконуватися у жовтні-листопаді 2022 року із тривалістю кожного по три роки.

Робота зі стейкхолдерами у 2022 році виконувалася за 23 договорами з агроформуваннями Сумської області та підприємствами України. Профінансовано на суму 1875,308 тис. грн.

Крім того, 26 тем виконувались співробітниками університету за власні кошти в межах ініціативних тематик.

Фінансування наукових досліджень, тис. грн

В університеті створено 3 спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій наукового ступеня доктора наук:

- Д 55.859.01 за спеціальностями 08.00.03 – економіка та управління національним господарством та 08.00.04 – економіка та управління (за видами економічної діяльності);

- Д 55.859.03 за спеціальностями 06.01.05 – селекція і насінництво та 06.01.09 – рослинництво.

- Д 55.859.04 за спеціальністю 06.02.01. - розведення та селекція тварин.

За звітний рік було проведено захист 3 дисертаційних робіт: 1 – на здобуття ступеня доктора наук і 2 – кандидата (доктора філософії).

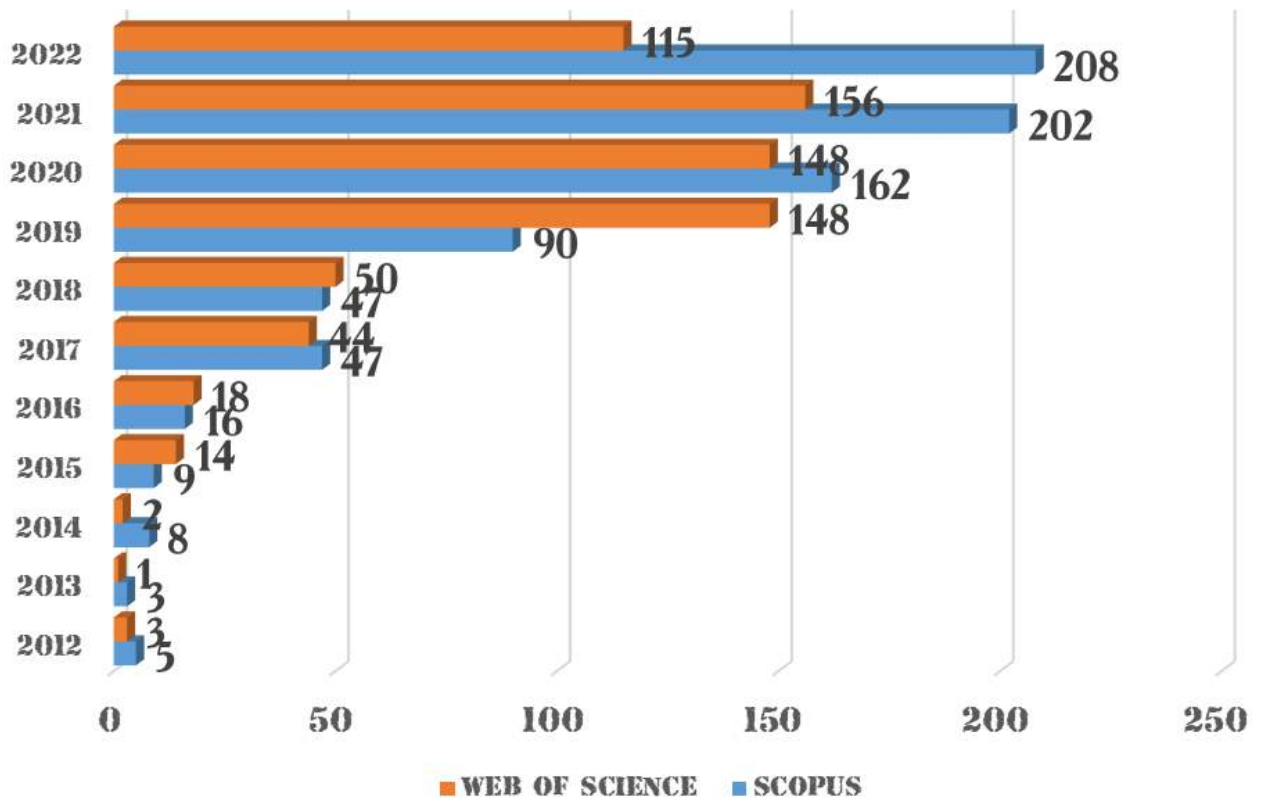
В аспірантурі та докторантурі навчається 294 особи (аспірантів – 286 та докторантів – 8).

Навчання в аспірантурі здійснюється за 12, а в докторантурі за 7 спеціальностями.

Протягом 2022 року були створені 12 разових спеціалізованих вчених рад щодо атестації аспірантів на здобуття наукового ступеня доктора філософії та відбувся один захист дисертації доктора філософії.

У звітному році науковцями отримано 2 патенти на винахід. Було подано 10 заявок, із них 5 – на винахід.

Опубліковано у міжнародній науково метричній базі Scopus – 208 та Web of Science – 116 наукових статей (станом на 16.01.2022), очікувана кількість після повної індексації усіх статей за 2022 рік становитиме Scopus – 250 та Web of Science – 150 наукових статей, афілійованих із Сумським національним аграрним університетом.

Публікації в наукометричних базах даних (станом на 01.01.2023)

На завершення 2022 року 533 науковці (НПП та аспіранти), афілійовані із СНАУ, мають хоча б одну публікацію у Scopus, і 41 – щонайменше 10 публікацій у Scopus, 117 – мають 5 і більше публікацій у Scopus.

Протягом 2022 року публікації науковців СНАУ у Scopus цитували 723 рази, у Web of Science Core Collection – 532.

Станом на 01.01.2023 року H-Index СНАУ у Scopus дорівнює 27, у Web of Science Core Collection – 24.

Протягом 2022 року на базі університету були проведені традиційні квітнева і листопадова конференції. Опубліковано 1253 наукових статей та тез доповідей студентів.

У звітному році стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених отримували 2 науковці: Блюмська-Данько К.В., Соларьов О.О.

Тривала робота над грантами, отриманими в конкурсі наукових проектів МОН для молодих вчених (Голишева Є.О.).

Академічна доброчесність у науковому процесі дотримувалася через застосування сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу, та використання програм перевірки на плагіат. Редакційні колеги наукових видань, щодо яких Сумський національний аграрний університет є засновником, перейшли до колегіального (peer-review) процесу рецензування статей, що надходять до редколегій, у частині експертної (із залученням членів, редколегій, зовнішніх експертів, запровадження процедур «сліпого» «подвійного» рецензування) та програмної перевірки поданих матеріалів на предмет академічного плагіату.

На сьогодні використовуються два програмних продукти: *Unicheck* (*unicheck.com*), що належить ТОВ «Антиплагіат», та програмний продукт ТОВ «Плагіат» *StrikePlagiarism.com*. У системі *Unicheck* університет має за 2022 р. і планує у стратегічній перспективі мати близько 30000 сторінок перевірки щорічно, у системі *StrikePlagiarism.com* на сьогодні 1500 великих документів, які розподіляються між відділом якості (перевірка кваліфікаційних робіт) та аспірантурою (перевірка дисертацій). Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій, що діють при СНАУ, зобов'язані перевіряти роботи на унікальність тексту використовуючи *Unicheck* (*unicheck.com*).

У 2022 році СНАУ вперше було включено до рейтингу, що видається Times Higher Education – у Impact Rankings 2022, де СНАУ посів 1001+ місце у світі (<http://bit.ly/3WEKdaD>).

У 2022 році у зв'язку із необхідністю диверсифікації джерел фінансування наукової діяльності та її підтримання отримано гранти від грантодавців, з якими університет працює вперше, серед них, наприклад, The European Federation of Academies of Sciences and Humanities (ALLEA), яка виділила грант на 57 тис. євро для підтримки функціонування лабораторії екологічного землеробства та природокористування СНАУ.

У 2022 році відбувалося також підписання університетом Великої хартії університетів і приєднання до глобальної принципоорієнтованої родини університетів, які просувають вічні академічні цінності в сучасному світі.

СНАУ через національну підписку з боку МОН надає доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, зокрема і віддалений (у Scopus через Elsevier AdminTool), яким скористалися науковці в період воєнного часу.

У Сумському національному аграрному університеті видається 6 наукових журналів. Усі вони визнані фаховими виданнями категорії «Б» (накази МОН України від 24.09.2020 р. № 1188, від 17.03.2020р. № 409) та індексуються в міжнародній наукометричній базі Index Copernicus.

Ректор СНАУ В.І.Ладика у 2022 році головував у конкурсній комісії секції «Аграрні науки та ветеринарна медицина» з відбору переможців на здобуття Премії Кабінету Міністрів України за розробку і впровадження інноваційних технологій.

Таким чином, вищевикладене засвідчує високоефективну наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність СНАУ, зокрема впровадження результатів наукових досліджень, міжнародну наукову та науково-технічну співпрацю, а також застосування нових науково- і науково-технічних знань під час підготовки кадрів із вищою освітою, одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів і належних захист прав інтелектуальної власності на результати наукової та науково-технічної діяльності.

3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У 2022 році СНАУ максимально активізував міжнародні партнерські контакти з метою гарантування якісного навчального процесу для студентів, покращення цифрових компетенцій викладачів та забезпечення подальшого проведення наукових досліджень молодими науковцями в умовах воєнного стану.

Як результат, протягом 2022 року СНАУ став співвиконавцем 5 міжнародних грантових проектів німецької служби академічних обмінів ДААД загальною сумою фінансування 675 тис. євро. Завдяки реалізації цих проектів були отримані наступні результати:

- 67 студентів СНАУ стали стипендіатами ДААД і учасниками віртуального семестру міжнародної академічної мобільності, організованого університетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина);
- 61 викладач і 24 студенти стали учасниками міжнародних літніх шкіл та підвищили свої компетенції у віртуальній освіті та сучасних цифрових інструментах;
- було отримано 12 ліцензій програми зі створення навчальних відеоматеріалів Camtasia;
- було створено сучасну комп'ютерну лабораторію віртуальної освіти загальною вартістю 1 млн. 150 тис. грн.;
- закуплено методичної літератури філологічного інституту Гете для вивчення іноземних мов загальною сумою 2,5 тис. євро.

У СНАУ активно розвивається міжнародна магістерська програма подвійних дипломів «Адміністративний менеджмент». У вересні 2022 р. ця освітня програма була успішно реакредитована на наступні 7 років європейським Інститутом акредитації, сертифікації і забезпечення якості ACQUIN.

Не менш успішним у 2022 році було партнерство із європейською програмою ERASMUS+. СНАУ став бенефіціаром двох проектів категорії «Розбудова потенціалу вищої освіти» (CBHE) та чотирьох проектів Жан Моне загальною вартістю фінансування з боку ЄС більше 320 тис. євро за три роки:

ERASMUS-EDU-2022-CBHE:

- Розвиток освіти в галузі аквакультури та рибальства для зеленої угоди у Вірменії та Україні: від освіти до екології (Development of Aquaculture and Fisheries Education for Green Deal in Armenia and Ukraine: from education to ecology) 101082557 — afishe — erasmus-edu-2022-cbhe;

- Університети-Громади: зміцнення співпраці (Universities-Communities: strengthening cooperation) 101083077 — unicom — erasmus-edu-2022-cbhe.

ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH:

- «Європеїзація докторських студій відповідно до інноваційних принципів підготовки докторів філософії в Європі: разом до спільного майбутнього» («europeanisation of doctoral studies in line with the innovative doctoral training principles in europe: towards a common future») 101083493 — edocs — erasmus-jmo-2022-hei-tch-rsch (Grant Agreement # 101083493);

- «Корпоративна соціальна відповідальність ЄС: виклики та можливості трансформації зв'язків бізнесу та суспільства в Україні» («embracing eu corporate social responsibility: challenges and opportunities of business-society bonds transformation in ukraine») 101094100 — eecore — erasmus-jmo-2022-hei-tch-rsch-ua-iba / erasmus-jmo-2022-hei-tch-rsch (Grant Agreement # 101094100);

- Лінгвістичний вимір поняття безпеки як ключової складової концепції безпечного освітнього середовища: європейський досвід (the linguistic dimension of the notion security as the key component of the concept of a safe educational environment: the european experience) 1094386 — euspaced — erasmus-jmo-2022-hei-tch-rsch-ua-iba / erasmus-jmo-2022-hei-tch-rsch;

- Екстраполяція стратегій ЄС для підвищення медіаграмотності студентів в українських ЗВО (eu strategies extrapolation for boosting students' media literacy in ukrainian he) 101094334 — euselena — erasmus-jmo-2022-hei-tch-rsch-ua-iba / erasmus-jmo-2022-hei-tch-rsch.

3 травня 2022 року СНАУ розпочав твінінгову програму з Royal Agricultural University (UK). За підтримки Британської академії в RAU сьогодні проходять стажування 2 викладачі СНАУ. За цей час було проведено серію спільних круглих столів, підготовлено три заявки на науково-дослідні проекти і програму подвійних дипломів Master in Sustainable Agriculture and Food Security з RAU. У рамках фандрайзингової програми, організованої RAU, було закуплено та передано до СНАУ обладнання на суму понад 500 000 грн (твердопаливний котел, дрони, зарядні пристрої та ін.).

У 2022 р. СНАУ став партнером Bern University of Applied Science (CH) в реалізації проекту CAS Rebuild Ukraine, що фінансується Swiss State Secretariat for Economic Affairs.

Також СНАУ успішно розпочав співпрацю із Ротарі клубом, глобальною мережею громадських добровольців, членами якої є 1,2 млн лідерів бізнесу та представників професійної еліти. Завдяки цьому партнерству 60 студентів стали стипендіатами Ротарі на наступні 2 роки з метою фінансування навчання в СНАУ загальною сумою 60 тис. євро.

4. ВИХОВНА, КУЛЬТУРНО-МАСОВА ТА СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА

4.1. Єдність навчального і виховного процесів

Виховна робота, що реалізується в Сумському НАУ, є невід'ємною частиною освітньо-навчального процесу і проводиться на плановій основі відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Конституції України, Статуту Університету, Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки, Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та інших нормативно-правових документів, що регламентують навчальну та позанавчальну діяльність. На кожний навчальний рік розробляється план виховної роботи в університеті. Відповідно затверджуються плани виховної роботи факультетів, кураторів академічних груп.

Навчально-виховний процес у 2022 році був спрямований на створення сприятливих умов для всебічного розвитку студентів під час воєнного стану, їх адаптації в соціумі, формування демократичного світогляду, ціннісних орієнтирів, засвоєння морально-етичних норм, сприйняття власної індивідуальності, впевненості в собі; усвідомлення вибору здорового способу життя; пропаганду духовних надбань українського народу; виховання любові до рідної землі, мови; формування правової культури, негативного ставлення до протиправних діянь; розвиток студентського самоврядування, співпрацю з закладами охорони здоров'я та громадськими організаціями.

Протягом 2022 року в університеті організовано і проведено значну кількість семінарів, круглих столів, конференцій, лекцій виховної тематики, тренінгових занять, присвячених актуальним проблемам громадського життя, національно-патріотичного формування молоді.

У 2022 році на факультетах для студентів проведено 609 виховних заходів, із них морально-етичного спрямування – 114; інтелектуально-духовного – 32; національно-патріотичного – 112; громадсько-правового – 107; трудового – 101; екологічного – 55; родинно-сімейного – 27; формування здорового способу життя – 61.

4.2. Удосконалення індивідуальної, виховної і профілактичної роботи

З метою систематичного аналізу результатів навчальних досягнень, відвідування навчальних занять, розгляду здійснених студентами правопорушень, забезпечення виконання студентами своїх обов'язків, захисту прав студентів, посилення участі студентів у громадському житті груп, факультетів, університету, сприяння гармонійному розвитку

особистості на факультетах проводяться засідання навчально-виховних комісій.

У 2022 році на факультетах проведено 77 засідань навчально-виховних комісій, на яких розглянуто питання порушення правил поведінки студентами, пропусків навчальних занять, неуспішності, правил проживання в гуртожитку, антисанітарного стану кімнат тощо.

На внутрішньому обліку у 2022 році перебувало 9 студентів, які скоїли правопорушення (вживання спиртних напоїв).

4.3. Організація соціально-психологічної допомоги студентам

Нові соціальні вимоги, відповідні стратегічні зміни розвитку освіти України та загальносвітові тенденції актуалізують психологічний супровід навчально-виховного процесу та формують загальне спрямування діяльності психологічної служби системи освіти. Це супровід суспільно значущих освітянських інновацій, соціально-психологічний супровід студентів із сімей вимушено переміщених осіб, студентів-сиріт, дітей з інвалідністю, студентів «групи ризику», створення умов для соціально-психологічного комфорту і безпеки молоді.

Серед студентів СНАУ є такі категорії, як студенти-сироти і студенти, позбавлені батьківського піклування (81 студ.), студенти із числа внутрішньо переміщених осіб (63 студ.), студенти із малозабезпечених (14 студ.) та багатодітних родин (65 студ.), діти учасників бойових дій (130 студ.), учасники бойових дій (43 студ.), особи з інвалідністю (61 студ.), діти шахтарів (1 студ.). Дані категорії студентів потребують постійного соціально-психологічного супроводу.

З метою сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я і надання психологічної допомоги (психологічної підтримки) всім учасникам освітнього процесу у СНАУ працює психологічна служба.

Упродовж 2022 року практичними психологами надано 1164 індивідуальні консультації та 70 групових консультацій студентам, 113 консультацій надано викладачам, 18 консультацій – батькам. Просвітницькою роботою було охоплено понад 3500 студентів (тренінги з адаптації першокурсників; «Як не потрапити на гачок маніпулятора», «Як впоратися зі стресом під час війни», «Як без перешкод здійснити свої мрії», «Здоров'я – вибір кожного», «Бути толерантним повинен кожен!», «Депресія: та як з нею боротися», «Вчимося розуміти один одного», «Подолання тривоги у воєнний час», «Психологія відносин: від простого до складного» тощо. У межах кураторських годин проведено профілактичну роботу, діагностичною роботою охоплено 4600 студентів.

4.4. Діяльність творчих колективів

З метою розвитку естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності, формування в молоді естетичних поглядів, смаків, які

ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури, в університеті працюють творчі гуртки.

Народний ансамбль народного танцю «Весна» отримав досягнення в 2022 році у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Чорнобровці», м. Київ (ГРАН-ПРІ), у Міжнародному фестивалі «Ми діти твої, Україно», м. Суми (ГРАН-ПРІ), у II Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв «Зірка-фест», м. Львів (ГРАН-ПРІ), у Відкритому патріотичному фестивалі-конкурсі «Народ-герой героїв проявляє», м. Київ (II місце).

Зразковий ансамбль сучасного бального танцю «Sway» отримав досягнення у 2022 році у Відкритому патріотичному фестивалі-конкурсі «Народ-герой героїв проявляє» м. Київ (II місце).

Зразковий ансамбль сучасного танцю «Шарм» отримав досягнення у 2022 році у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Чорнобровці», м. Київ (ГРАН-ПРІ, I, II місця).

Студентський Академічний хор «Юність» отримав досягнення в 2022 році у 5-му Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Битва талантів», м. Суми (I місце), у Відкритому патріотичному фестивалі-конкурсі «Народ-герой героїв проявляє», м. Київ (III місце), у II Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв «Зірка-фест», м. Львів (ГРАН-ПРІ).

4.5. Спортивні здобутки

З метою формування фізичної культури особистості, створення умов для загальноосвітньої і професійної підготовки студентської молоді та збільшення на цій підставі інтелектуального, творчого і культурного багатства держави в університеті працюють спортивні секції (10 секцій, 160 студентів).

За 2022 рік отримано перемогу у змаганнях у м. Івано-Франківськ у Всеукраїнській літній Універсіаді з тхеквондо (V місце серед 29 закладів вищої освіти).

У м. Суми студенти взяли участь та здобули перемоги в обласних змаганнях з легкої атлетики: I місце із штовхання ядра посів студент будівельного факультету Денис Сухих; I місце з бігу на 1500 м посіла студентка біолого-технологічного факультету Анастасія Чмут; III місце з бігу на 1500 м посів студент факультету агротехнологій та природокористування Богдан Корнієнко.

У жовтні студенти взяли участь у Відкритому обласному змаганні з біатлону на призи президента Сумської ОФБ Линника А.І. Переможцями змагань стали: III місце – студентка біолого-технологічного факультету Анастасія Чмут; II місце студент факультету агротехнологій та природокористування Богдан Корнієнко.

У листопаді 2022 р. у м. Суми пройшов чемпіонат Сумської області з вільної боротьби серед спортсменів 2002-2004, 2005-2006 та 2007-2008 р.н., в якому I місце в категорії 65 кг виборов студент факультету агротехнологій та природокористування Юрій Кузьменко, II місце посіли студенти факультету

агротехнологій та природокористування Богдан Міненко, у ваговій категорії 70 кг, та Володимир Мусієнко, у ваговій категорії 74 кг.

У листопаді 2022 р. у м. Коломия студент юридичного факультету взяв участь у Чемпіонаті України з вільної боротьби серед юніорів і юніорок (вагова категорія 97 кг), де виборов I місце. Також у листопаді Дмитро Сіротін, студент біолого-технологічного факультету, представляв університет на Сумському обласному Чемпіонаті з греппінгу, де посів III місце.

У грудні 2022 року у відкритому Чемпіонаті Сумської області з легкої атлетики серед ветеранів, дорослих та юнаків Сезоненко Микола, студент будівельного факультету, здобув I місце у дисципліні штовхання ядра серед дорослих.

Також студенти Сумського НАУ є майстрами та кандидатами в майстри спорту України, а саме: Ащанов Владислав, студент факультету ветеринарної медицини – МС України з тхеквандо, Мусієнко Володимир, студент факультету агротехнологій та природокористування – КМС з вільної боротьби, Легких Олег, студент юридичного факультету – МС України з вільної боротьби.

5. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ГОСПОДАРСЬКИЙ СТАН УНІВЕРСИТЕТУ

Важливою складовою успішної, ефективної роботи університету є якісна матеріальна база, її ефективне використання, раціональна організація фінансової та адміністративно-господарських служб.

Незважаючи на складні умови роботи, пов'язані з військовою агресією в країні у 2022 році університетом здійснювалася робота щодо забезпечення високої ефективності діяльності та стійкого фінансово-економічного стану. Зусилля спрямовувалися на збільшення обсягів фінансування за рахунок пошуку та залучення додаткових надходжень до бюджету, економне та раціональне його використання.

Якість освіти значною мірою залежить від фінансового забезпечення її діяльності, тому джерелами фінансування доходів університету у 2022 році були:

- 1) кошти, отримані з бюджету (загальний фонд);
- 2) кошти, отримані за рахунок надання платних послуг (спеціальний фонд), який складається із:
  - надходження від навчання вітчизняних студентів за контрактом;
  - надходження від навчання іноземних громадян;
  - надходження від здійснення наукової діяльності;
  - надходження від діяльності структурних підрозділів, що надають платні послуги;
  - надходження від реалізації продукції комбінату громадського харчування;

- надходження від надання комунальних послуг та проживання в гуртожитку;
- надходження від реалізації с.-г. продукції;
- надходження від оренди приміщення та реалізації майна.

3) кошти, отримані від місцевого бюджету у вигляді субвенції на покриття різниці в тарифах.

У 2022 році університет по загальному фонду (за основною та стипендіальною програмою) профінансовано на суму 159 628,1 тис. грн., що менше на 11,4 % порівняно з минулим роком.

Зменшення фінансування на 20559,4 тис. грн. пояснюється відсутністю у 2022 році додаткового фінансування за формулою.

Надходження до спеціального фонду склали 89861,2 тис. грн., що більше порівняно з минулим роком на 16,6%.

Загальні обсяги та структура фінансування діяльності університету у 2021-2022 роках

Джерело фінансування	2021		2022		Відхилення, +,-
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	
Загальний фонд державного бюджету (за основною та стипендіальною програмою)	180187,5	70,0	159628,1	64,0	-20559,4
Спеціальний фонд державного бюджету (за програмою 2201160)	77 087,6	30,0	89861,2	36,0	12773,6
УСЬОГО	257 275,1	100,00	249489,3	100,00	-7785,8

Фінансування, отримане з державного бюджету, використовувалось протягом 2022 року на оплату поточних видатків згідно із затвердженим Міністерством освіти і науки України кошторисом (п.6.25) Контракту).

Структура надходжень відокремлених структурних підрозділів - фахових коледжів відображена в наступній таблиці

Загальні обсяги та структура фінансування діяльності відокремлених структурних підрозділів – фахових коледжів СНАУ у 2022 році

Назва	Загальний фонд державного бюджету		Спеціальний фонд державного бюджету (власні кошти)	
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %
ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж СНАУ»	42523,8	36,4	5849,5	26,2
ВСП «Маловисторопський фаховий коледж СНАУ»	16076,3	13,8	1389,7	6,2
ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ»	16527,1	14,2	4386,7	19,6
ВСП «Путивльський фаховий коледж СНАУ»	16259,7	13,9	2028,4	9,1
ВСП «Роменський фаховий коледж СНАУ»	18397,6	15,7	3894,3	17,4
ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ»	7036,8	6,0	4816,6	21,5
УСЬОГО	116 821,3	100,00	22365,2	100,00

Університет у 2022 р., як і в попередні роки, забезпечив у повному обсязі виплати заробітної плати, стипендій, надбавок, доплат до заробітної плати та виплату грошової допомоги на оздоровлення до щорічної відпустки науково-педагогічним, педагогічним працівникам, працівникам бібліотеки, медичним працівникам Університету (п.6.23) Контракту).

Обсяги та структура видатків за рахунок загального фонду університету у 2021-2022 роках

Статті витрат	2021	2022	Відхилення, +/-
Заробітна плата з нарахуваннями	121 676,3	117 043,5	-4 632,8
Соціальні виплати дітям-сиротам	3 486,2	3 725,3	239,1
Оплата енергоносіїв	10 736,1	9 096,8	- 1 639,3
Стипендії	23 492,0	28 938,9	5 446,9
Придбання товарів, робіт та послуг	17 596,9	809,7	-16 787,2
Видатки на відрядження	0,0	13,9	13,9
Капітальні видатки	3 200,0	0,00	-3 200,0
УСЬОГО	180187,5	159 628,1	-20 559,4

Однак, відсутність додаткового фінансування (за формулою) від Міністерства по загальному фонду вплинула в сторону зменшення на такі показники, як оплата праці (-4632,8 тис. грн.), оплата енергоносіїв (-1639,3 тис. грн.), придбання товарів, робіт та послуг(- 16787,2 тис. грн.), капітальні видатки(-3200,0 тис. грн.). (п.6.21) Контракту)

Але, незважаючи на складні умови, університет знайшов внутрішні та зовнішні резерви для уникнення заборгованості по захищеним статтям.

Структура видатків загального фонду фахових коледжів відображена у наступній таблиці :

**Обсяги та структура видатків за рахунок загального фонду
ВСП - фахових коледжів СНАУ у 2022 році**

Статті витрат	Сума, тис. грн.	% в структурі
Заробітна плата з нарахуваннями	86918,5	74,4
Соціальні виплати дітям-сиротам	3641,6	3,1
Оплата енергоносіїв , товарів, робіт, послуг	7308,2	6,3
Стипендії	18953	16,2
Капітальні видатки	0	0
УСЬОГО	116 821,3	100,00

Основними джерелами наповнення спеціального фонду університету у 2022 році були такі.

**Обсяги та структура джерел наповнення спеціальному фонду
університету у 2021-2022 роках, тис. грн.**

Статті доходів	2021	2022	Відхилення (+,-)
Доходи, отримані від освітньої діяльності:	49 878,2	61840,1	11961,9
надходження від навчання вітчизняних студентів	26 900,8	45143,5	18242,7
надходження від навчання іноземних громадян	10 807,7	6431,7	-4376,0
надходження від діяльності структурних підрозділів, що на надають платні послуги	12 169,7	10264,9	-1904,8
Доходи, отримані від господарської діяльності:	19 372,9	12998,7	-6374,2
надходження від реалізації продукції комбінату громадського харчування	2 780,2	1598,1	-1182,1
надходження від надання комунальних послуг та проживання в гуртожитку	14 993,6	11104,8	-3888,8
надходження від реалізації с. – г. продукції	1 208,9	191,9	-1017,0
надходження від оренди та реалізації майна, інші	390,2	103,9	-286,3
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	7 836,5	12402,0	4565,5
Субвенція, отримана від місцевого бюджету	0	2620,4	2620,4
УСЬОГО	77 087,6	89861,2	12773,6

Запроваджений воєнний стан в країні вплинув на надання освітніх послуг іноземним студентам, внаслідок чого університетом недоотримано коштів по порівнянню з минулим роком (-4376,0 тис. грн.), а також від всієї господарської діяльності університету за власними надходженнями (- 6374,2 тис. грн.). Але завдяки наполегливій роботі колективу були залучені додаткові джерела надходжень, як дохід від благодійних внесків 12402,0 тис грн. за рік, що на 4565,5 тис. грн. більший за минулий рік, та отримана

субвенція із місцевого бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів (покриття різниці в тарифах на послуги з постачання теплової енергії та гарячої води) у розмірі 2620,4 тис. грн.

Кошти, які надійшли до спеціального фонду університету, використані на утримання університету – виплату заробітної плати з нарахуваннями, сплату комунальних послуг, забезпечення навчального процесу, утримання гуртожитків та житлових будинків, поточних ремонтів будівель і споруд, сплату податків, придбання продуктів харчування для комбінату громадського харчування, закупівлю паливно-мастильних матеріалів, будівельних матеріалів, господарського інвентаря та ін.

Кошти, які надійшли до спеціального фонду відокремлених структурних підрозділів, використані на виплату заробітної плати з нарахуваннями, сплату комунальних послуг, забезпечення навчального процесу, утримання гуртожитків та житлових будинків, поточних ремонтів будівель і споруд, сплату податків, придбання продуктів харчування, паливно-мастильних матеріалів та ін. представлені в наступній таблиці:

Обсяги та структура джерел наповнення спеціальному фонду відокремлених структурних підрозділів – фахових коледжів СНАУ у 2022 році

Статті витрат	Сума, тис. грн.	% в структурі
ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	2550,6	43,6
Доходи, отримані від господарської діяльності	3238,8	55,4
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	0,0	0
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	60,1	1
ВСП «Маловисторопський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	739,7	53,2
Доходи, отримані від господарської діяльності	574,8	41,3
Надходження від оренди та реалізації майна, інші		
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	75,2	5,5
ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	1509,8	34,4
Доходи, отримані від господарської діяльності	2234	50,9
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	10,8	0,2
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	632,1	14,5
ВСП «Путивльський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	1322,7	65,21
Доходи, отримані від господарської діяльності	254,5	12,55
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	1,1	0,05
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	450,1	22,19

ВСП «Роменський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	965,6	24,8
Доходи, отримані від господарської діяльності	2408,1	61,8
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	39,4	1
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	481,2	12,4
ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ»		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	4482,4	93,10%
Доходи, отримані від господарської діяльності	136,9	2,80%
Доходи від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	197,3	4,10%

Використання коштів по спеціальному фонду за 2022 рік порівняно з 2021 роком характеризується економією власних ресурсів на загальну суму -7299,8 тис. грн.

Однак, це не стосується виплат по заробітній платі, які зросли на 3093,8 тис. грн. внаслідок підвищення мінімальної заробітної плати на законодавчому рівні.

Фінансові ресурси університету першочергово спрямовуються на соціальний захист працівників Університету, де найбільшу питому вагу мають видатки на оплату праці, премії, матеріальну допомогу.

2022 рік характеризується значними витратами на заробітну плату з нарахуваннями на неї. Питома вага фонду заробітної плати у структурі видатків пов'язана з підвищенням заробітної плати науково-педагогічним та педагогічним працівникам, премій, надбавок до заробітної плати, матеріальної допомоги та інших виплат.

Структура та динаміка основних статей використання коштів спеціального фонду університету (власні джерела надходжень) у 2021-2022 роках

Статті витрат	2021	2022	Відхилення,+,-
Заробітна плата з нарахуваннями	49 292,7	52386,5	3 093,8
Придбання товарів, робіт і послуг	9 321,5	3 765,3	-5556,2
Відрядження	723,5	294,6	-428,9
Оплата комунальних послуг	12 412,3	10001,7	-2 410,6
Соціальні виплати	495,4	236,1	-259,3
Придбання обладнання довгострокового користування, література	499,5	264,3	-235,2
Капітальні видатки на будівництво, реконструкцію, реставрацію та ремонти	1 503,4	0	-1 503,4
УСЬОГО	74 248,3	66948,5	-7299,8

Фінансові ресурси університету першочергово спрямовуються на соціальний захист працівників Університету, де найбільшу питому вагу мають видатки на оплату праці, премії, матеріальну допомогу.

2022 рік характеризується значними витратами на заробітну плату з нарахуваннями на неї. Питома вага фонду заробітної плати у структурі видатків пов'язана з підвищенням заробітної плати науково-педагогічним та педагогічним працівникам, премій, надбавок до заробітної плати, матеріальної допомоги та інших виплат.

Структура та напрями використання коштів спеціального фонду фаховими коледжами Сумського НАУ відображені у наступній таблиці:

Структура та динаміка основних статей використання коштів спеціального фонду відокремлених структурних підрозділів – фахових коледжів СНАУ у 2022 році

Статті витрат	Сума, тис грн.	% в структурі
Заробітна плата з нарахуваннями	13486,5	60,3
Придбання матеріалів, обладнання, інвентарю	3325,2	14,8
Придбання продуктів харчування	84,7	0,4
Оплата послуг сторонніх організацій	724,8	3,2
Відрядження	18,5	0,1
Оплата енергоносіїв	4662	20,8
Сплата податків	63,5	0,4
ВСЬОГО	22365,2	100,00

Використання коштів загального та спеціального фондів на виплату заробітної плати у 2021-2022 р. відображено в таблиці.

Питома вага фонду оплати праці університету за 2021-2022 рр.

Роки	Показники	Загальний фонд	Спеціальний фонд	% по загальному фонду в заг фонді оплати праці	% по спеціальному фонду в заг фонді оплати праці
2021	Заробітна плата	121 676,3	49 292,7	71,2	28,8
2022	Заробітна плата	117 043,5	52386,5	69,0	31,0

У 2022 році вдалося зберегти співвідношення виплат заробітної плати між загальним та спеціальним фондами відповідно до приведеного контингенту.

Структура та динаміка використання коштів на видатки соціального спрямування у 2021-2022 рр.

Статті витрат	Видатки за 2021 рік	% в структурі ФОП	Видатки за 2022 рік	% в структурі ФОП	Відхилення, (+,-)
Допомога на оздоровлення науково-педагогічним працівникам, тис. грн.	3 719,8	2,2	3718,0	2,1	-1,8
Матеріальне заохочення (премії), тис. грн.	12 752,0	7,5	9318,4	5,5	-3433,6
Матеріальна допомога, тис. грн.	523,4	0,3	429,1	0,25	-94,3
Виплата допомоги на оздоровлення на 1 науково-педагогічного працівника, грн.	9879,9	*	9794,5	*	-85,4
Виплата матеріальної допомоги на 1 працівника обслуговуючого персоналу, грн.	1738,9	*	787,8	*	-951,1
<i>Всього видатків соціального спрямування</i>	16 995,2	*	13465,5	*	-3529,7

Порівняно з 2021 роком у 2022 році відбулося зменшення видатків соціального спрямування на -3529,7 тис. грн. за рахунок зменшення фонду матеріального заохочення (премій). Обов'язкові виплати науково-педагогічному та педагогічному персоналу здійснені у повному обсязі.

Дебіторська заборгованість станом на 01.01.2023 за надання освітніх послуг склала 7411,5 тис. грн., за послуги проживання студентів та співробітників у гуртожитках, опалення житлових будинків у сумі 2053,2 тис. грн.

Станом на 01.01.2023 кредиторська заборгованість обліковується та зареєстрована в органах Держказначейства за товари, роботи, послуги у розмірі 2683,7 тис. грн.

Усі юридичні та фінансові зобов'язання взяті в межах бюджетних призначень на 2022 рік.

На стипендіальне забезпечення студентів та аспірантів у 2022 р. витрачено 28 938,9 тис. грн.

Це кошти Державного бюджету. Мінімальний розмір стипендії становить 2000 грн., студента-відмінника 2910 грн.

На підтримку в оплаті за навчання у сфері сільського господарства для студентів Сумського НАУ із зон бойових дій в Україні було укладено угоду з німецькою міжнародною добровільною клубною організацією RotaryClub. Шістдесят студентів університету отримали можливість оплатити коштами клубу своє навчання в еквіваленті 515 євро на рік.

Оплата за перший семестр від клубу надійшла в еквіваленті 223,8 тис. грн.

На початку квітня від гуманітарного штабу університет отримав гуманітарну допомогу у вигляді продуктів харчування на суму 1672,3 тис. грн., генератори на суму 60,0 тис. грн.

Для обладнання пунктів укриття в університеті від організації “Всеукраїнська громадська спілка “Рух людяності” було отримано благодійну допомогу у вигляді засобів гігієни, ковдр, постільної білизни, матраців на загальну суму 23,8 тис. грн.

Для профілактики хвороб у тварин від благодійної організації “БФ “Збережи Україну” було отримано засоби дезінфекції на загальну суму 153,0 тис. грн.

Від благодійного фонду “БФ Випускників СНАУ” на поповнення матеріально-технічної бази університету було отримано товарів, робіт, послуг на суму 4644,1 тис. грн.

Державне майно, що перебуває на балансі Університету, використовується ефективно, за призначенням. Стан його збереження характеризують такі показники:

- залишкова вартість державного майна, що перебуває на балансі Університету, складає 351832,9 тис. грн.; (необоротні активи, біологічні активи, виробничі запаси, інші нефінансові активи);
- кількість матеріально відповідальних осіб, за якими закріплено майно – 231;
- кількість договорів про матеріальну відповідальність – 231.

Річна інвентаризація майна, коштів і фінансових зобов’язань за 2022 р. проведена в повному обсязі. Протокол результатів інвентаризації затверджено на засіданні робочої інвентаризаційної комісії. Щомісячно проводяться перевірки матеріально відповідальних осіб щодо додержання правил збереження та експлуатації державного майна.

Бухгалтерська звітність як єдина система даних про майновий та фінансовий стан Університету, статистична звітність та інші відомості про роботу ВНЗ до контролюючих органів подавались в установлені строки. (п.6.12) Контракту)

Розрахунки з установами, організаціями, банками, постачальниками та іншими організаціями Університет здійснює своєчасно. Прострочена заборгованість відсутня. Зі сплати податків і зборів борги відсутні. Обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріпленого за Університетом, здійснюється відповідно до встановленого порядку

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ.

Використання коштів на матеріальну підтримку та матеріально-технічне забезпечення університету, тис. грн.

Показники	2021р	2022р	Відхилення, +-
Паливно-мастильні матеріали та запчастини	1 425,7	2256,2	830,5
Будівельні матеріали (зокрема електро, сантехнічні, виготовлення меблів)	12 423,9	4994,1	-7429,8
Навчальні матеріали, посібники	276,6	187,0	-89,6
Комп'ютерна техніка та обладнання	33,0	2351,5	2318,5
Господарські матеріали (інвентар, засоби гігієни та ін.)	1 704,1	2925,3	1221,2
Придбання матеріалів для ведення с. – г. діяльності	1 129,8	103,7	-1026,1
Навчальне обладнання, інструменти, прилади та інвентар	401,2	337,3	-63,9
Усього	17 394,3	13155,1	-4239,2

Протягом 2022 року було використано коштів у сумі 13155,1 тис. грн. на розвиток матеріально-технічної бази.

Це менше на — 4239,2 тис. грн., порівняно з 2021 роком. Постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590 (зі змінами) “Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану” визначені першочергові напрями видатків, пов’язані з обороноздатністю країни, тому кошти університету на поповнення матеріально-технічної бази спрямовувались відповідно до встановлених лімітів.

Університет у 2022 р. отримав спонсорську допомогу у вигляді благодійних внесків та дарунків на суму 12402,0 тис. грн., у тому числі 4 519,1 тис. грн. від Швейцарського агентства розвитку та співробітництва Федерального департаменту закордонних справ Конфедерації на поточний ремонт 8-ми секцій гуртожитків в сумі 1206,4 тис. грн, на ремонт та обладнання 14-ти секцій гуртожитків - меблі для кухонь, матраци на суму 990,1 тис. грн., меблі для кімнат на суму 1151,6 тис. грн. , плити електричні на суму 126 тис. грн., буд-, сантехнічні-, електроматеріали на суму 1045,0 тис. грн. Крім того університет за рахунок спеціальних коштів відремонтував 6 секцій у 1 гуртожитку на суму 3 826,0 тис. грн., що дало можливість підготувати 241 койко-ліжко для студентів М.Висторопського та Сумського коледжів, гуртожитки яких були частково зруйновані під час бойових дій.

Проведений капітальний ремонт душових кімнат у 4-х гуртожитках на суму 599,3 тис. грн.

В рамках реалізації проекту DAAD для впровадження німецькомовної магістерської програми Аграрний менеджмент від Вайєнштефан -Тріздорф надійшло 29 тис. євро, що в еквівалентів складає 1111,3 тис. грн. на

закупівлю сучасних ноутбуків для забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного стану.

На початку квітня від гуманітарного штабу університет отримав гуманітарну допомогу у вигляді продуктів харчування на суму 1672,3 тис. грн., та 6 генераторів на суму 60,0 тис. грн.

Для обладнання пунктів укриття в університеті від організації “Всеукраїнська громадська спілка “Рух людяності” було отримано благодійну допомоги у вигляді засобів гігієни, ковдр, постільної білизни, матраців на загальну суму 123,8 тис. грн.

Для профілактики хвороб у тварин від благодійної організації “БФ “Збережи Україну” було отримано засоби дезінфекції на загальну суму 153,0 тис. грн.

Від благодійного фонду “БФ Випускників СНАУ” на поповнення матеріально-технічної бази університету було отримано товарів, робіт, послуг на суму 4644,1 тис. грн.

Згідно плану підготовки до навчального 2022- 2023 року замінені вікна у навчальних корпусах на суму 353,3 тис. грн., проведені поточні ремонти дахів 2-го та 3-го навчальних корпусів на 207,4 тис. грн., навчальних аудиторій на 1 404,2 тис. грн..

Для опалювального періоду 2022-2023 року заготовлено 100% (3 700м3) дров на 4 200,0 тис. грн., підготовлені 2 твердопаливні та газова котельні, поновлені два дизель-генератори на 25 та 100 кВт., сформований місячний запас ГСМ.

Використання с.-г. угідь у 2021-2022 роках, тис. грн.

Показники	од. виміру	2021	2022	Відхилення, +/-
Усього земельних угідь	Га	522,78	522,78	*
з них сільськогосподарських угідь	Га	425,76	425,76	*
з них обробляється власними силами	Га	64,6	64,6	*
Фінансові результати				
Усього надійшло коштів від обробітку ґрунту	тис.грн.	1 853,99	1469,4	-384,5
Отримано доходу від обробітку гектарів власними силами				
Від обробітку власними силами	грн/га	263,19	360,9	97,71

Виробництво продукції рослинництва 2021 - 2022 рік, тис. грн.

Виробництво продукції	2021	2022	Відхилення +/-
Валова продукція, тис. грн.	880,7	1506,6	625,9
Відсоток забезпеченості кормами тварин, %	85	87	*

Надходження від обробітку ґрунту (-384,5 грн.) пояснюється тим, що через форс-мажорні обставини деякі роботи по збору врожаю перенесені на наступний рік, внаслідок чого і доходи будуть відображатися в наступних періодах.

У результаті діяльності рослинницького підрозділу на 87 % забезпечено потребу в основних видах кормів тварин, які перебували на обліку.

Виробництво продукції тваринництва за 2021- 2022 рік, тис. грн.

Показники	2021	2022	Відхилення +,-
Валова продукція, тис. грн.	756,4	1079,2	322,7

Дохід від валової продукції тваринництва у 2022 році склав 1079,2 тис. грн, що більше на 322,7 тис. грн по порівнянню з 2021 роком.

7. ДОДЕРЖАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УНІВЕРСИТЕТІ

З метою неухильного дотримання вимог антикорупційного законодавства України університет реалізує Антикорупційну стратегію.

Антикорупційні заходи в діяльності Сумського НАУ передбачені Антикорупційною програмою Університету, яка схвалена рішенням Вченої ради Сумського НАУ (протокол від 31.08.2021 № 1) та затверджена наказом ректора Сумського НАУ від 06.09.2021 № 334 –К).

Дія Антикорупційної програми поширюється на всіх посадових та службових осіб, інших працівників університету та його відокремлених структурних підрозділів (фахових коледжів).

Зокрема, університетом протягом 2022 року вжиті наступні основні антикорупційні заходи:

- забезпечено постійний нагляд, контроль, моніторинг та перевірка дотримання всіма посадовими особами та іншими працівниками університету Закону України «Про запобігання корупції» та Антикорупційної програми Сумського НАУ;
- проведено перевірку дотримання Сумським НАУ вступної кампанії 2022 року в умовах воєнного стану;
- здійснено антикорупційний контроль за проведенням зимової сесії 2022/2023 навчального року;
- проведено антикорупційні перевірки відповідності нормативних документів структурних підрозділів університету та фахових коледжів чинному антикорупційному законодавству;
- опрацьовано проекти локальних актів університету (наказів, розпоряджень тощо) на предмет наявності корупціогенних факторів;
- проведено антикорупційний контроль існування конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб університету;
- надано відповідні роз'яснення та консультації (пов'язані із застосуванням Закону України «Про запобігання корупції» та Антикорупційної програми Сумського НАУ) посадовим особам та іншим працівникам Університету;

- ідентифіковано корупційні ризики в діяльності структурних підрозділів університету та вжито відповідні антикорупційні заходи щодо їх усунення.

Завдяки вжитим заходам проявів корупційних правопорушень в університеті не допущено (п.6.24) Контракту).

8. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Правове забезпечення

В університеті забезпечено правильне застосування нормативно-правових актів та інших документів. Ректор вживає заходів щодо вирішення правових питань, пов'язаних з діяльністю університету.

Протягом 2022 року на юридичному супроводженні відділу кадрового, правового та організаційного забезпечення перебувало 11 судових справ, з них:

- 3 – у кримінальних провадженнях,
- 3 – у господарському суді,
- 4 – з цивільно-правових відносин у місцевих судах,
- 1 – в адміністративному суді.

Оновлено всі положення по факультетах та кафедрах університету і по 3 навчальних лабораторіях.

Крім того, опрацьовано та внесено пропозиції щодо змін, доповнень, уточнень до положень: про студмістечко, ННВК, відділ будівництва та технічного нагляду комбінат громадського харчування, аудиторську службу, комісію з етики, а також до інструкції з експлуатації генераторів та до посадових інструкцій працівників Сумського НАУ.

Внесено 5 пропозицій щодо приведення у відповідність до чинного законодавства України деяких розділів Статуту Сумського НАУ та положень фахових коледжів.

Юридичною службою відповідно до основних завдань щодо забезпечення законності у статутній діяльності університету та захисту його економічних, майнових та побутових інтересів:

- вивчено та погоджено наказів: з кадрових питань 2155, з основної діяльності - 256, щодо особового складу студентів - 2550, розпоряджень - 18;

- проаналізовано та погоджено всі договори економічно-господарської діяльності університету та фахових коледжів, договори цивільно-правового характеру, договори із іноземними студентами;

- опрацьовано та підготовлено відповіді на 15 запитів правоохоронних органів, працівників університету, громадських організацій тощо.

8.2. Кадрове забезпечення

В Університеті забезпечено документальне оформлення трудових відносин, створено належні умови праці, дотримуються права працівників відповідно до вимог КЗпП України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного

стану», «Про відпустки», Колективного договору та ін. (п.6. 13), 19) Контракту).

На даний час в Сумському НАУ працює 930 співробітників, із них:

1) штатних – 877:

- науково-педагогічних працівників – 360;
- навчально-допоміжного персоналу – 110;
- педагогічних працівників – 42;
- адміністративного персоналу – 91;
- бібліотека – 12;
- робітники та обслуговуючий персонал – 262;

2) зовнішніх сумісників – 53.

Ректор приймає на роботу та звільняє з роботи працівників університету, визначає їх функціональні обов'язки, затверджує інструкції про посадові обов'язки, застосовує до них заходи заохочення та стягнення (п.5.4) Контракту).

Ректор підписує проекти наказів із кадрових питань (про прийняття на роботу, переведення на іншу посаду, запровадження дистанційного режиму роботи, переведення у простій, переміщення на інше робоче місце, звільнення з роботи, звільнення від роботи у зв'язку з призовом на військову службу під час мобілізації, зміну облікових даних, про надання відпусток, про заохочення, накладення стягнень та ін.), забезпечує реєстрацію наказів, формування їх у справи, поточне зберігання.

Усього в 2022 році ректором видано наказів із кадрових питань 2155, з них:

- з основного виду діяльності – 1741;
- щодо надання щорічних відпусток – 414 (п.5.10) Контракту).

У 2022 році звільнено з посад 195 штатних працівників; 338 – внутрішніх сумісників; 67 – зовнішніх сумісників.

У 2022 році прийнято на посади 201 штатний працівник; 278 – внутрішніх сумісників; 70 – зовнішніх сумісників.

Повідомлення Державній фіскальній службі про прийняття працівника на роботу — важлива складова процесу укладення трудового договору, передбачена ч. 3 статті 24 Кодексу законів про працю України. У 2022 році відділом надіслано 147 таких повідомлень до ДФС на 549 осіб.

В університеті здійснюється робота з обліку персоналу за картотекою особових карток працівників (типова форма № П-2); формуються особові справи працівників та забезпечується їх зберігання.

У 2022 році проведено аудит всіх трудових книжок працівників СНАУ, відскановано їх і завантажено на вебпортал електронних послуг ПФУ.

До Єдиної державної бази освіти (ЄДБО) постійно вносяться зміни щодо переміщень науково-педагогічних працівників та документів про вчене звання та науковий ступінь (432 картки).

За згодою трудових колективів факультетів оформлено призначення деканів інженерно-технологічного та економічного факультетів; продовжено

термін перебування на посаді деканів біолого-технологічного та будівельного факультетів та укладено з ними відповідні контракти.

Контролюється ведення табельного обліку робочого часу у структурних підрозділах відповідно до Положення «Про порядок організації роботи з обліку використання робочого часу в Сумському національному аграрному університеті». Кожен місяць працівники відділу засвідчують двічі на місяць близько 85 табелів обліку робочого часу.

Проводяться заходи щодо забезпечення дотримання працівниками трудової дисципліни та Правил внутрішнього трудового розпорядку. Внаслідок чого у 2022 році до дисциплінарної відповідальності притягнуто лише одного працівника СНАУ (п. 6.17) Контракту).

Розглядаються подання та службові записки структурних підрозділів щодо заохочення працівників, провідні фахівці з питань зайнятості готують проекти наказів, ведуть їх облік. Зареєстровано в журналі реєстрації вхідної кореспонденції та опрацьовано 630 службових записок із питань заохочення, матеріальної допомоги та ін.

Готуються і видаються працівникам довідки з місця роботи. За 2022 рік видано за підписом ректора 297 довідок з місця роботи до різних установ та організацій.

За 2022 рік в університеті опрацьовано 1253 електронні листки тимчасової непрацездатності.

Щоденно до відділу з кадрових питань звертається понад 20 працівників щодо засвідчення підписів, засвідчення копій документів, з приводу надання інформації про відпустки, правильності оформлення заяв, оформлення пенсії та з інших питань. Запрошуються співробітники для ознайомлення з наказами.

Працівники відділу кадрового, правового та організаційного забезпечення надають методичну допомогу керівникам структурних підрозділів та директорам фахових коледжів із питань розроблення положень про підрозділи та посадових інструкцій працівників, внесення змін до вказаних документів.

Готуються пропозиції щодо внесення змін до колективного договору, правил внутрішнього трудового розпорядку.

Надаються роз'яснення працівникам університету з питань застосування законодавства про працю, внутрішніх нормативних документів.

У встановленому порядку передаються справи відділу до архіву університету. У 2022 році до архіву СНАУ було передано 103 справи для довгострокового зберігання.

8.3. Забезпечення військового обліку військовозобов'язаних та призовників і бронювання військовозобов'язаних

В Університеті забезпечено постійну взаємодію з районними (міськими) територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки.

У Сумському національному аграрному університеті перебуває на військовому обліку 3612 працівників та студентів-призовників, з них:

- 14 осіб - командний склад;
- 116 осіб - рядовий, сержантський та старшинський склад;
- 2670 осіб - студенти-призовники, які здобувають вищу освіту на денній формі навчання;
- 812 осіб - військовозобов'язані студенти, які здобувають вищу освіту на денній формі навчання.

У 2022 році оформлено 34 посвідчення та повідомлення на співробітників університету для зарахування їх на спеціальний облік (бронь) та 8 витягів з наказу Мінекономіки України на оформлення бронювання працівникам критичної інфраструктури Сумського НАУ.

Усім призовникам і військовозобов'язаним студентам, які навчаються в університеті на денній формі навчання, у 2022 році видано довідки (додаток 20 до Положення № 352) на підтвердження відстрочки від призову до Збройних Сил України (всього – 3482 довідки).

У звітний період підготовлено списки: всіх військовозобов'язаних і призовників Сумського НАУ; військовозобов'язаних, заброньованих згідно з переліками посад і професій, що залишаються для роботи в Сумському НАУ; військовозобов'язаних, які мають мобілізаційні розпорядження та підлягають призову в разі мобілізації та інші документи.

Підготовлено та розроблено перспективний план роботи відповідального за військовий облік і бронювання військовозобов'язаних та призовників.

Підготовлено звіт (додаток 3) ДСК «Про чисельність військовозобов'язаних Сумського НАУ, які заброньовані згідно з переліком посад і професій, військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, станом на 01.01.2023 та буде надіслано до МОН, Департаменту освіти і науки Сумської ОДА, Виконавчого комітету Сумської міської ради та Сумського МТЦК та СП.

Здійснюється робота щодо роз'яснення правил військового обліку як військовозобов'язаним, так і призовникам.

Військовий облік призовників і військовозобов'язаних здійснюється відповідно до вимог законів України та чинних нормативно-правових актів.

8.4. Організаційне забезпечення (діловодство та архів)

В університеті забезпечено дотримання Інструкції з діловодства, єдиний порядок документування управлінської інформації і роботи з документами.

З питань організації діловодства в університеті за період 2022 року був виконаний наступний обсяг роботи:

Відповідно до листа МОН від 07.10.2019 № 1/9-628, Рішення Кабінету Міністрів України (протокол № 2 від 04.09.2019) було здійснено підключення до Системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ);

Прийнято через СЕВ ОБВ за 2022 рік – 85 листів;

Прийнято, зареєстровано та спрямовано в роботу за резолюцією керівництва під особистий підпис виконавця - 2070 вхідних листів:

- з них визначені контрольними за резолюцією ректора – 170.

Електронною поштою надійшло - 1337 листів.

Надіслано електронною поштою – 1412 листи.

Зареєстровано та надіслано Укрпоштою – 2138 листів.

Зареєстровано, зроблено копії та надано до відповідних структурних підрозділів під особистий підпис виконавців накази:

- з основної діяльності – 510;

- з адміністративно-господарської діяльності – 290; зокрема наказів на відрядження співробітників – 96 (за кордон - 27);

- щодо особового складу студентів - 2587;

- розпоряджень – 73.

Службових записок зареєстровано і спрямовано на виконання – 1135.

Зареєстровано листів щодо благодійного фонду:

- вхідних – 385;

- вихідних – 385.

Прийнято та опрацьовано заявок і підготовлено проекти наказів на відрядження співробітників – 338;

- з них за кордон – 39.

Оформлено посвідчень про відрядження – 338.

Електронною поштою надіслано понад 1337 документів (листів, наказів, розпоряджень, службових записок). У паперовому вигляді зроблено копії та надано до виконання близько 6 700 копій наказів, розпоряджень, службових записок, листів.

Здійснювався контроль за дотриманням термінів виконання листів, які визначені контрольними за резолюцією ректора та проректорів.

Проведена робота щодо оформлення документів, які підлягають зберіганню 75 років, та здачі їх до архіву СНАУ (накази, розпорядження).

Окрім вищевикладеного, надається методична допомога співробітникам університету, які звертаються до відділу, щодо оформлення документів: листів, наказів, службових записок, відряджень та з інших питань організації діловодства.

В університеті забезпечено ведення архівної роботи на належному рівні та зберігання архівних документів на різних видах матеріальних носіїв інформації.

Контролюється стан зберігання та правильності оформлення документів у структурних підрозділах університету.

Ведеться державний облік документів Національного архівного фонду та щорічно подаються відомості про їх кількість за формою, встановленою «Правилами роботи архівних підрозділів органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій», затвердженими наказом Державного комітету архівів України від 16.03.2001.

Проводиться попередня експертиза цінності документів, що знаходяться на зберіганні. Складаються та подаються на розгляд експертної комісії проекти описів справ постійного зберігання, описів справ тривалого (понад 10 років) зберігання, описів справ з особового складу та актів про

вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду.

Створюється та вдосконалюється довідковий апарат до архівних документів.

Організовано користування архівними документами, надання архівних довідок, копій, витягів із документів юридичним і фізичним особам відповідно до вимог чинного законодавства.

За 2022 рік проведена інвентаризація особових справ студентів, які закінчили навчання в період з 2008 по 2017 роки і на кожен рік випуску зроблені описи і створена на них електронна база в кількості 19850 справ. Загальна кількість справ на зберіганні в архівосховищі за період з 1977 по 2021 роки складає 57936 справ, усі вони занесені в електронну базу, з них: погоджені ЕПК Держархівом Сумської області – 50604 справи.

8.5. *Звіт про роботу Вченої ради*

Ректор є головою Вченої ради. За 2022 рік (січень – грудень) заплановано **12** засідань Вченої ради з розглядом **45** питань. Фактично проведено **14** засідань та прийнято **126** рішень.

Основні показники діяльності Вченої ради

Завдання та функції Вченої ради	Прийняття рішень
- ухвалення фінансових плану і звіту вищого навчального закладу	11
- обрання на посаду таємним голосуванням завідувачів кафедр, професорів, доцентів (конкурсні справи)	27
- ухвалення навчальних програм/навчальних посібників, підручників	55
- ухвалення рішень із питань організації навчального та виховного процесу та профорієнтаційної роботи	37
- ухвалення рішень із питань науково-дослідної діяльності	5
- оцінка науково-педагогічної діяльності структурних підрозділів	4
- затвердження/зміна нормативних документів	39
- присвоєння вчених звань доцент, професорів	11/14
- направлення на стажування за кордон та визнання сертифіката про стажування	75

Контроль за виконанням рішень Вченої ради покладено на:

Перший проректор (Курило М.П.)	14 рішень
Проректор з навчальної роботи (Жмайлов В.М., Коваленко І.М)	70 рішень
Проректор з наукової роботи (Данько Ю.І.)	15 рішень
Проректор з міжнародної діяльності (Соколов М.О., Данько Ю.І.)	3 рішення
Проректор з навчально-науково-виробничих питань розвитку та адміністративно-господарської діяльності (Шпетний М.Б.)	3 рішення
Проректор з економічної та інноваційної діяльності (Коваленко М.П.)	10 рішень

8.6. Звіт про роботу ректорату

Ректор є головою ректорату, за 2022 рік було проведено 37 засідань ректорату, де було обговорено близько 350 питань з освітньої, наукової, міжнародної, економічної діяльності. Були порушені питання правового супроводу діяльності університету, кадрові питання, питання студентського життя та організації дозвілля студентів. Ректором було видано близько 50 протокольних доручень, за виконання яких було відзвітовано відповідальними особами.

Наведеними результатами забезпечено виконання цільових показників діяльності Сумського національного аграрного університету за 2022 рік.

Ректор

Володимир ЛАДИКА